

lige Tilfælde, at Nogen vil dige for sin Eiendom og vil have Andenmand trukken med til at betale til dette Dige efter den Nytte, han har deraf, men ikke saa meget peger hen paa det mere almindelige Forhold, at Nogen vil sætte fælles Digeforetagender i Gang, som strække sig over en Række, i forskellige Mænds Eie værende Rysflobber. For det Fjerde findes der her i Landet Egne, hvor Rysterne ere af den Bestaaffenhed, at temmelig storartede Digeforetagender ere nødvendige for at beskytte dem mod Stormflodens Indtrængning over Landet og sikre en usforstyrret Kultur og regelmæssig Dyrkning af Afgrøden, for at afsørge Lab af Kreaturer og forebygge en Deterioration af Jordbunden. Saadanne Digeanlæg ville imidlertid i Regelen end ikke kunne komme tilstede ved frivillig eller tvungen Sammenlutning af de i Anlægget Interesserede, fordi Anlægget er saa kostbart, at det overstiger de Privates Kræfter; til saadanne Anlæg skjøntes Statens Hjælp at kunne fordres. De kræve udviklede Retaregler med Hensyn til selve Anlægget, Bedligeholdelse, Bestyrelse m. m., og det er saadanne Retaregler, som det i forrige Samling nedsatte Udvalg til at afgive Betænkning angaaende det da forelagte Digelovforslag har foreslaaet i sit 3die Afsnit, saaledes som det findes omtalt i foreliggende Betænkning. Ordningen af disse Forhold bliver imidlertid ved det foreliggende Lovforslag udført til specielle Love. Jeg finder mig foranlediget til at fremhæve dette stærkt, thi den Omstændighed, at de paapegede større Forhold udflydes, maa have en meget væsentlig Indflydelse paa Bestemmelsen af Lovforslaget i det Hele og dets enkelte Bestemmelser; det maa vel have i Minde, at naar de større Forhold, der som Undtagelsestilstande findes paa enkelte Steder i Landet, skydes ud, beskæftige vi os ved dette Lovforslag med Forhold, der relativt ere af mindre Vigtighed, og det er en Selvfølge, at Lovforslaget ogsaa derved har mistet en Del af den Interesse, som knyttede sig til det Forslag, der forelagdes i forrige Samling.

Naar jeg efter disse indledende Bemærkninger nærmere ind paa den Del af Lovforslaget, som er sat under Behandling med de dertil stillede Endringsforslag, har jeg først at bemærke, at det ikke grupperer Reglerne om de paaviste forskjelligartede Tilfælde, eller at det i alt Fald med Hensyn til en væsentlig Bestanddel, nemlig Expropriationsreglerne, som man vil have set ere stillede i Epibsen og gives i §§ 1—5, ikke gjør nogen Forskjel. Hvorledes Udvalget stiller sig med Hensyn til disse Expropriationsregler, vil Thinget have gjort sig bekendt med ved den afgivne Betænkning, til hvilken jeg i saa Henseende som overhovedet tør anse det tilladt at henvise og henholde mig, for ikke at blive for vidtløftig. Det er i Betænkningen under Nr. 2 udførlig udtalt, hvad der efter vort Skjøn taler mod at opstille de yderliggaa-

ende Expropriationsregler, som ere givne i Lovudkastet, men man har heller ikke tilbageholdt, hvad der muligvis kunde tale til Gunst for dem. Man vil imidlertid have set, at vi ikke have beskæftiget os særlig med den Afgivelse eller Afstaaelse af Grund, som omtales i § 1. Hvad angaar Afgivelse af Grund til et Digeanlæg, da er den gjældende Ret den, at en Grundeier kan ved Landvæsenkommissionenskjendelse tilpligtes til at taale, at der opføres et Dige paa hans Grund, men efter Udtrykkene i den gjældende Plakat maa det antages, at Grundeieren forbliver Eier af den Grund, som overdiges; det fremgaar navnlig af Plakaten af 1848 § 7, at det vistnok maa forstaaes saaledes. Hvorvidt nu denne Regel i Plakaten af 1848 bliver uforandret efter dette Lovforslag, kan mulig siges ikke at være ganske klart. Det vil ses, at der i § 1 og senere i § 5 er brugt en Del forskjellig Udtryk. Det siges i § 1, at Enhver kan tilpligtes at afgive Grund; senere i Linie 7 hedder det, at det paaligger ham at taale, at Diget opføres paa hans Grund; i næste Linie tales der om, hvor meget Jord der skal afstaaes. Ligeledes hedder det i § 5 i 2den Linie: De Eiendomme, hvorfra Grunden tages, og i samme Linie tales der om at forbre Grunden tilbage; i næste Linie bruges atter Ordet Afstaaelse, og i næstsidste Linie hedder det: Forlangende om at faae sig Jorden overdragen. Det vil ses, at efter de temmelig forskjellige Udtryk, der ere brugte i de to Paragrafer, kan det muligvis ikke anses aldeles givet, om man har forladt den Regel, som nu gjælder efter Plakaten af 1848, nemlig den, at den Lodseier, paa hvis Grund en anden Mand opfører et Dige, forbliver Eier af Grunden, hvorpaa Diget er opført, og det er et Spørgsmaal, som ikke alene har theoretisk men ogsaa en ikke ringe praktisk Betydning, og navnlig har Indflydelse paa Spørgsmaalet om, hvem der skal udrede Skatten af Digegrundene; thi forbliver denne Grundeiers Eiendom, bære han fremdeles Skatten, og saa maa der ved Erstatningen til ham tages Hensyn til, at han beholder Byrden af Digegrundene, medens han ikke mere har Nytten af den; i modsat Tilfælde, naar Digegrundene skal gaa over til at blive den Digendes Eiendom, maa han ogsaa overtage Skatten, og der maa da med andre Ord foretages en Udskyning. Men hvorledes Lovforslaget skal forstaaes i saa Henseende, vil utvivlsomt blive klart ved Omtalen af de Endringsforslag, som ere stillede af det værende 2det Medlem for 9de Kredts (Strup), og jeg skal derfor ikke gaa nærmere ind derpaa. — De Betænkneligheder, som Udvalget har reist, gjælde Expropriationen af Materialet. Jeg tør henholde mig til Betænkningen, der viser, hvorpaa disse Betænkneligheder ere grundede, og det er der sagt, af hvilke Grunde vi ere traadte tilbage fra at gjenoptage de Regler, som fandtes formulerede i de af det tidligere Udvalg opstillede §§ 3 og 4.